

Datum
2021-04-19

Diarienummer

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation till kommunstyrelsens ordförande Daniel Dronjak (M) om ungas utsatthet i Huddinge under covid-19-pandemin

Med hänvisning till paragraf 35 i Huddinge kommuns arbetsordning har interpellationen överlämnats för besvarande till Eva Carlsson-Paulsen (M), ordförande i socialnämnden.

Huddinge kommun arbetar systematiskt och evidensbaserat för att tidigt förebygga missbruk, våld och främja psykisk hälsa. Preventionsarbetet har ett särskilt fokus på barn och unga där skyddsfaktorerna trygga familjerelationer och främjande av skolframgång prioriteras. De övergripande målen är att nyttjande av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS) ska minska, våld i nära relationer (VINR) ska upphöra och att den psykiska hälsan främjas. Det är svårt att i dagsläget göra en kvalificerad analys av pandemins långsiktiga påverkan på olika grupper men det troliga är att den ökar risken för utsatthet. Man ser ännu ingen direkt ökning av volymerna kopplat till pandemin men antar att den genererar en så kallad vårdskuld och rustar sig för att kunna hantera större volymer.

En stor del av den kommunala verksamheten har i hög grad påverkats av pandemin och medföljande restriktioner. Samtliga förvaltningar har verkat för normalisering och i möjligaste mån ställt om istället för att ställa in. Flertalet verksamheter har tack vare ett flexibelt förhållningssätt och nytänkande varit tillgängliga och öppna, om än under ändrade former, under i stort sett hela 2020 och inledningen av 2021. Tack vare detta har barn och unga trots rådande restriktioner kunnat fortsätta sin utbildning och ta del av kultur- och fritidsaktiviteter i kommunen, något som haft en trygghetsskapande påverkan. I verksamheter där medarbetare dagligen möter barn och unga har man haft en dialog med dem kring vad som händer, vad det betyder för var och en, men samtidigt försökt att ha ett "efter pandemi"-perspektiv. Just framtidstro har setts som viktigt.

Vilka insatser planerar kommunen för att motverka barn och ungas ensamhet och möjliggöra en smittsäker och meningsfull fritid under pandemin?

Kultur- och fritidsförvaltningen bär det främsta ansvaret för att ge förutsättningar till en meningsfull fritid för barn och unga men även barn- och

utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen är viktiga delar av samhällets stöd. Barn- och utbildningsförvaltningens inställning är att skolverksamheten, där också fritidshemmet ingår, ska vara öppen och tillgänglig i mesta möjliga mån för att ge ett konstruktivt sammanhang. Stängning har endast skett på rekommendation av Smittskydd Sthlm. Gymnasieskolornas elevhälsa arbetar aktivt för att elever som har behov av det ska kunna vara i skolan under hela skoldagar och eleverna har kopplats mot andra elever i studiegrupper för att skapa relationer. Skolor och fritidshem har skapat förutsättningar för smittsäkra miljöer med avstånd, god ventilation, handsprit, utökad städning och tillgänglig skyddsutrustning för de som haft behov av det, samt förlagt verksamheten utomhus när så varit möjligt.

Kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter har effektivt ställts om och utvecklats för att skapa trygghet och kontinuitet samt möta den ökade efterfrågan. Sedan mars 2020 har verksamheten på fritidsgårdar bedrivits mestadels utomhus, oavsett väder. Erfarenheten ifrån pandemiåret är att den "kommunala närvaron" är viktig, inte bara för barn och unga utan för alla boende i ett område.

Sommaren 2020 etablerades gemensamma utomhustorg med hjälp av konstgräs och möblemang i Skogås, Vårby och i Flemingsbergsparken inom ramen för en ny förvaltningsgemensam satsning med syfte att erbjuda kostnadsfria lovaktiviteter för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden. Mobila fritidsledare var ute till 24.00 alla dagar i veckan och hade fokus på att genomföra aktiviteter som fotboll och grillning men även ha samtal med de ungdomar de mötte. Sommartorgen och de mobila fritidsledarna kommer att finnas även under 2021.

Under pandemin har efterfrågan på aktiviteter utomhus ökat markant, vilket bland annat har mötts av utökade öppettider hos Rådsparken och tänd belysning på fotbollsplaner för att möjliggöra fysisk aktivitet och spontanidrott på trygga platser. Fysisk aktivitet ger många hälsovinster hos barn och ungdomar, bland annat underlättar motorisk träning inlärning. Under 2021 genomförs Friluftslivets år, en nationell kampanj som uppmärksammas genom olika aktiviteter i den egna verksamheten och genom samverkan med friluftorganisationer.

Biblioteksverksamheten har ställt om genom att erbjuda nya typer av bibliotekstjänster, som exempelvis innebär möjlighet till avhämtning och hemkörning av medier, att det digitala utbudet utökats, lånetider förlängts samt att digitalt programutbud och utomhusprogram erbjuds.

Den digitala verksamheten, som under året har varit ett av de viktigaste målområdena för ungdomsverksamheten, har utvecklats i en betydligt snabbare takt än planerat. Inom ramen för denna erbjuds yoga, fysisk träning, författarbesök, konserter, tävlingar, konstverkstad, e-sport, en digital talangjakt och mycket mer. Tillsammans med kulturföreningar har förvaltningen sänt flera digitala konserter och kulturprogram för såväl vuxna som barn och familj.

Ytterligare insatser för 2021 finns att läsa i kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan och kommer utgå från de lärdomar som drogs av att anordna

smittsäkra och meningsfulla aktiviteter för barn och unga under föregående år.

Har kommunen en plan för hur man ska hantera ungas växande psykiska ohälsa under pandemin och i så fall vad innebär den?

Psykisk ohälsa och ANDTS är två av individ- och familjeomsorgen, IFOs, tre huvudfrågor och förvaltningen arbetar ständigt med att utveckla metoder, samverkar med relevanta aktörer och eftersträvar att komma in i familjer med tidigt stöd. Målet är att vara en lättillgänglig socialtjänst där tidiga insatser ges för att förhindra att problemen blir för stora. Verksamheten har ett särskilt fokus på barn och unga och man har från början av pandemin månat om att finnas tillgängliga med stöd och insatser.

Där det är möjligt erbjuds digitala möten, bl a samtal med familjecentralernas kuratorer, digitala ABC-grupper och en kommande stödchatt där barn och unga kan chatta anonymt med fältare från förebyggarenheten. Med UPH-medel (Uppdrag psykisk hälsa) har bland annat familjecentraler och IPS-arbetet (metod för att arbeta med unga vuxna med psykisk ohälsa) förstärkts. Fyra föräldrarådgivare som arbetar på Annerstaskolan och Vårby skolor har anställts och ytterligare två kommer anställas under 2021 för att arbeta i Skogås skolor.

Grundskolorna har ett implementerat och gängse arbete med rutiner för att identifiera och fånga upp elever med psykisk ohälsa, samt att sätta in åtgärder. Detta sker inom ramen för elevhälsans arbete på varje skola och innefattar samverkansrutiner med socialförvaltningen, ett samarbete som är viktigt för att möjliggöra genomförande av åtgärder i enskilda ärenden.

I gymnasiet arbetar elevhälsan, tillsammans med mentorer och pedagoger, brett för att skapa kontakt och dialog med elever för att motverka psykisk ohälsa och skapa förutsättningar för varje elevs lärande. Exempelvis har elever med behov kunnat vara i skolan under hela skoldagar och elever har kopplats mot andra elever i studiegrupper för att skapa relationer. Vid varje misstanke eller indikation på att en elev far illa utreder och agerar elevhälsan och skolan, och skolan gör orosanmälan.

Inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret har resurser förstärkts för mötet med unga som vare sig arbetar eller studerar. En socionom med erfarenhet av arbete med unga vuxna förväntas fånga upp tecken på psykisk ohälsa och vid behov lotsa till professionellt stöd. Inom Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Salem kommer ett ettårigt försöksprojekt att genomföras med planerad start i juni för att fånga upp unga vuxna med tecken på psykisk ohälsa och även här lotsa till rätt insatser och stöd.

Finns det en beredskap för hur det ökade våldet och konflikterna i hemmet under pandemin påverkar barnen?

Våld i nära relation är en av Individ- och familjeomsorgens, IFO, tre huvudfrågor och man arbetar ständigt med att utveckla metoder, samverka med relevanta aktörer och eftersträvar att tidigt ge stöd för familjer. Föräldrarådgivare har

anställts med målsättningen att tidigt komma i kontakt med föräldrar och att vara en länk mellan föräldrar, skola och socialtjänst. Satsningen har fallit väl ut och under år 2021 kommer ytterligare föräldrarådgivare anställas.

Oro och otrygghet hos grundskole- och gymnasieelever fångas upp inom ramen för gängse rutiner och arbetssätt, vilket innefattar tydliga kontaktytor och dialog med elever samt samverkansrutiner med socialförvaltningen. Vid misstanke eller indikation på att en elev far illa utreder och agerar skolan samt gör en så kallad orosanmälan till socialtjänsten. Även kultur- och fritidsförvaltningen har utvecklat rutiner i samarbete med socialförvaltningen och kontaktar socialtjänsten om man fångar upp orossignaler.

Finns det en plan för hur kommunen ska säkerställa att alla barn och elever får de kunskaper som de har rätt till och motverka stora kunskapsstapp under pandemin?

Grundskolorna har under hela perioden varit mycket restriktiva med fjärr- och distansundervisning och elever med behov av särskilt stöd har i så hög grad som möjligt givits närundervisning. Insatser i form av lovskola och extra satsningar utifrån den s.k. skolmiljarden kommer att genomföras, detta omfattar olika former av insatser för elever i åk 6-9 som inte bedöms klara kunskapskraven.

För att kunna samordna och vara ett stöd i anordnandet av lovskola genomförs en behovskartläggning av elever i åk 8 och 9 som riskerar att inte uppnå gymnasiebehörighet, dessutom kartläggs förekomsten av elever i behov av utökad lovskola. Kartläggningen planeras vara färdigställd i slutet av april.

Betygsresultaten i årskurs 9 avseende meritvärde ökade från 219 till 222 från vårterminen 2020 till höstterminen 2020 (julbetygen). Detta ger en indikation om att meritvärdet bibehålls, eller kommer att öka, i kommande jämförelse mellan vårterminen 2020 och vårterminen 2021. Förvaltningen bedömer därför att elevernas kunskapsprogression på övergripande nivå ännu inte har påverkats nämnvärt av pandemin.

Gymnasieskolornas systematiska kvalitetsarbete är en viktig del i att säkerställa att elever når kunskaper och mål som de strävar mot. Samtliga gymnasieskolor har anpassat sin undervisning, pedagogik och didaktik till de förutsättningarna som funnits sedan mars 2020 och alla kunskapsmoment som ingår i utbildningarna utförs. Elever som har behov av stöd eller extra stöd får det och förutsättningar har skapats för de som har behov av att vara i skolan under hela skoldagen. Medel som tillskjutits av staten genom skolmiljarden används för att ge ytterligare punktinsatser till förmån för att motverka kunskapsstapp och så långt det går säkerställa att alla elever tar examen med behörighet för vidare studier.

Eva Carlsson-Paulsen (M)

Ordförande i socialnämnden